

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Ölçme ve Değerlendirme Uygulama ve Araştırma Merkezi

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ
BAŞKANLIĞI MÜFETTİŞ YARDIMCILIĞI SINAVI SORULARI
İTİRAZLARINA İLİŞKİN
İTİRAZ DEĞERLENDİRME RAPORU

MAYIS
2024

AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI
MÜFETTİŞ YARDIMCILIĞI SINAVI
SINAV SORULARI İTİRAZLARINA İLİŞKİN
İTİRAZ DEĞERLENDİRME RAPORU

2. Grup A Kitapçığı 49.Soru

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre, dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hâllerde, idare mahkemelerinde kaç gündür?

- A) 15
B) 30
C) 45
D) 60
E) 90

Soru Yazarının ve/veya Denetçinin Görüşü: Sorunun, sınav kapsamında belirtilen konularla ilgili olmadığı ve bu sebeple iptal edilmesi gerektiği iddia edilmiştir. Sınav konularına ilişkin açıklamada “*İdare Hukuku (Genel esaslar, idarî teşkilât ve kamu personeli hukuku)*” ifadesi yer almaktadır. İptali istenen soru ise idare mahkemelerinde dava açma süresinin kural olarak kaç gün olduğuna ilişkindir. Bu bakımdan soru, özel bilgi gerektiren istisnai hallerden birine ilişkin olmayıp idare hukukunun genel esasları kapsamında kalmaktadır. Anılan sebeple itirazın reddedilmesi gerekir.

Sonuç: Soruya yapılan itirazlar tarafımızca yerinde bulunmamıştır.

1.Grup A Kitapçığı 6.Soru

1982 Anayasası'na göre, aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Cumhurbaşkanı yardımcılarını ve bakanları atar ve görevlerine son verir.
- B) Kanunları yayımlar.
- C) Kanun tekliflerini yapar.**
- D) Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.
- E) Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Soru Yazarının ve/veya Denetçinin Görüşü: İtiraz sahibi tarafından Anayasanın 161'nci maddesi gerekçe gösterilen, ilgili maddede Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, mali yılbaşından en az yetmiş beş gün önce, TBMM'ne sunar hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu düzenleme hukukçular tarafından da kabul edildiği üzere özel bir düzenlemedir. Burada yer alan "kanun teklifi" ifadesi de söz konusu istisnai durum çerçevesinde değerlendirilmelidir.

Anayasanın 104'ncü maddesinde kanun teklifleri yer almamaktadır. İtiraz sahibi, soru kökünde Anayasa'nın 104'ncü maddesi ile ilgili bir sınırlama olmadığını da belirtmektedir.

Cevap seçenekleri incelendiğinde, kanun teklifi ibaresinin çoğul olarak kullanılmasının bir amacı olduğu ifade edilmelidir. Kanun teklifleri, istisnai düzenlemenin bir kanun teklifi olmadığı bir yana bırakılırsa, sadece TBMM üyeleri tarafından yapılabilecektir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet sisteminin sonuçlarından birisi de kanun tasarısı hazırlama yetkisinin kaldırılmış olmasıdır.

Cevap seçeneğinde çoğul olarak ifade edildiği için tüm kanun tekliflerinin Cumhurbaşkanınca yapılması durumu ancak C seçeneğini doğru kılacaktır. Belirtilen bütçe kanunu ve kesin hesap kanunu dışında bir kanunun dahi teklifinin yapılamayacak olması seçeneğin doğru olma durumunu kaldıracaktır.

Bu kapsamda istisnai durum kabul edilse bile diğer kanunları teklif etme yetkisi olmadığından belirtilen seçeneğin tam anlamıyla doğru bir durumu ifade etmediği sonucuna ulaşılmalıdır.

Sonuç: Soruya yapılan itirazlar tarafımızca yerinde bulunmamıştır.

1.Grup A Kitapçığı 30.Soru

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, haksız fiilden doğan tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak, kural olarak ne kadar sürenin geçmesiyle zamanaşımına uğrar?

- A) 1 yıl
- B) 2 yıl
- C) 3 yıl
- D) 5 yıl
- E) 10 yıl

Soru Yazarının ve/veya Denetçinin Görüşü: İtiraz sahibi tarafından virgülden sonra kural olarak ne kadar sürenin geçmesiyle zamanaşımına uğradığı ibaresinin yer almasından dolayı 10 yıl cevabının doğru olduğu ifade edilmektedir.

İlgili soru 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 72'nci maddesi dikkate alınarak hazırlanmıştır. 72'nci maddenin 1'nci fıkrasını ilk cümlesinde, tazminat isteminin zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın sonunda zamanaşımına uğrayacağı belirtilmektedir.

Aynı cümlenin ikinci tümcesinde geçen “ve her hâlde” ile başlayan durum, istisna değil, üst sınırdır.

Soru kökünde “kural olarak” ifadesinin yer almasının sebebi, 1'nci fıkrasının 2'nci cümlesinde belirtilen “Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır” şeklindeki, hukuka aykırı fiilin aynı zamanda suç olması durumundaki istisnaları dışlamaktır.

Kural olarak ifadesi, itiraz sahibi tarafından ileri sürülen yorumun yapılmasını haklı kılmamaktadır.

Sonuç: Soruya yapılan itirazlar tarafımızca yerinde bulunmamıştır.

1. Grup A Kitapçığı 33. Soru

Bir malın talebinin fiyat esnekliğinin -2 olduğu bir durumda malın fiyatı %10 artarsa mala yapılan harcama ne kadar değişir?

- A) %20 azalır.
- B) %10 azalır.
- C) Değişmez.
- D) %10 artar.
- E) %20 artar.

Soru Yazarının ve/veya Denetçinin Görüşü: Adayın itirazı incelenmiştir. Aday örnekleme yaparak sorunun yanlış olduğunu iddia etmektedir. Örnekler değişikçe sonuç rakamları da değişiklik gösterir. Ancak limitte sorunun çözümü tektir ve çözüm aşağıdaki gibidir.

$$e = \frac{\%Q}{\%P} = -2 \quad \longrightarrow \quad \frac{-\%20}{\%10} = -2$$

Fiyat %10 artarsa talep miktarının %20 azalması gerekir. Burada harcama üzerindeki etkisini görmek için "harcamanın miktar esnekliğinin" hesaplanması gerekir. Harcamanın miktar esnekliği (ϵ_{cp}):

$$\epsilon_{cp} = 1 + \frac{1}{e} = 1 + \frac{1}{-2} = \frac{1}{2} \quad \epsilon_{cp} \frac{\%C}{\%Q} = \frac{1}{2}$$

Talep miktarı %20 azaldığında harcama esnekliği $\frac{1}{2}$ **olabilmesi** için harcamanın %10 azalması gerekir. Soruda ve seçeneklerde herhangi bir hata yoktur.

Sonuç: Soruya yapılan itirazlar tarafımızca yerinde bulunmamıştır.

1. Grup A Kitapçığı 39.Soru, B Kitapçığı 33. Soru

Bir ekonomide ücret gelirleri 1000, faiz gelirleri 800, rant gelirleri 600, kârlar 1200, dolaylı vergiler 250 ve sübvansiyonlar 150 iken piyasa fiyatlarıyla yurt içi gelir aşağıdakilerden hangisine eşit olur?

- A) 3000
B) 3300
C) 3500
D) ~~3700~~
E) 4000

Soru Yazarının ve/veya Denetçinin Görüşü: Adayın itirazı incelenmiştir. Aday itirazında haklı olup, sorunun doğru cevabının D seçeneği değil "C" seçeneği olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

Sonuç: Soruya yapılan itiraz tarafımızca haklı bulunmuş olup, soruda seçenek değişikliği yapılmıştır. Değerlendirme doğru cevap olan C seçeneği üzerinden yapılacaktır.

1.Grup A Kitapçığı 40.Soru

Bir ekonomide toplam nüfus 80 milyon, iş gücüne katılmayanlar 5 milyon, çalışabilir nüfus 55 milyon ve istihdam edilenler 40 milyon kişi ise işsizlik oranı aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) %10
- B) %20
- C) %25
- D) %40
- E) %50

Soru Yazarının ve/veya Denetçinin Görüşü: İşsizlik oranı, işgücünde olup işsiz olan bireylerin toplam işgücü içindeki oranını ifade etmektedir İşsizlik oranını hesaplamak için aşağıdaki formül kullanılmaktadır:

$$\text{İşsizlik oranı} = (\text{işsiz sayısı} / \text{işgücü}) * 100$$

İşgücü: İşgücü, çalışanlar (istihdam edilenler) ve işsizlerden (iş arayan ama iş bulamayan kişiler) oluşmaktadır. Dolayısıyla işgücü, çalışabilir nüfustan işgücüne katılmayanlar çıkarılarak elde edilmektedir: Aktif nüfus olarak da tanımlanabilecek çalışabilir nüfustan işgücüne dahil olmayanların çıkarılması gerekmektedir

İlgili soruda verilenler:

- Toplam nüfus: 80 milyon
- İşgücüne katılmayanlar: 5 milyon
- Çalışabilir nüfus: 55 milyon
- İstihdam edilenler: 40 milyon

İşsizlik oranını hesaplayabilmek için önce işgücü sayısının hesaplanması gerekmektedir.

$$\text{İşgücü} = \text{Çalışabilir nüfus} - \text{işgücüne katılmayanlar}$$

$$\text{İşgücü} = 55 \text{ milyon} - 5 \text{ milyon} = 50 \text{ milyon}$$

İşsiz sayısı hesaplanırsa;

$$\text{İşsiz: } \text{Çalışabilir nüfus} - \text{işgücüne katılmayanlar} - \text{istihdam edilenler}$$

$$\text{İşsiz: } 55 \text{ milyon} - 5 \text{ milyon} - 40 \text{ milyon} = 10 \text{ milyon}$$

$$\text{İşsizlik oranı} = (10 \text{ milyon} / 50 \text{ milyon}) * 100 = \%20$$

Sonuç: Soruya yapılan itirazlar tarafımızca yerinde bulunmamıştır.

GENEL DEĞERLENDİRME

Bu açıklamalar çerçevesinde, 11.05.2024 tarihinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Müfettiş Yardımcılığı Sınavı'nda sorulara yapılan itirazlar, soru yazarları ve/veya denetçileri tarafından incelenmiş olup yapılan değerlendirmeler Merkezimiz tarafından raporlanmıştır.

Yapılan değerlendirme sonucunda:

1.Grup A Kitapçığı 39.Soru, B Kitapçığı 33. Sorunun doğru seçeneğinin D seçeneği değil, C seçeneği olarak değiştirilmesine karar verilmiştir.

27/05/2024

Prof. Dr. Ercan ALTINIŞIK
Merkez Müdürü